

nuværende Folkething selv har sin Andeel i, at dette skeer. Det forekommer mig iøvrigt forunderligt, at man i et Dieblif som dette, hvor man i en Deel af et andet Lands Territorium i højeste Grad lider under de ulykkelige Følger af store Sammenkjøb af Jord, saa at man der endog maa gaae saa vidt, at man maa see ved Statens Midler at faae smaa Eiendomme kjøbt hos dem, der bruge disse Jordstykker, her staaer i Begreb med at gjennemføre en Udvikling, der kan føre til det samme Maal. Det er forunderligt, at man ikke vil lade sig belære af et saadant Tidernes Teg. Dernæst er der endnu ved denne Lov i § 1 givet Jorddrotterne en saa lang Tid til Udviklingen af dette Forhold, at de kunne indrette sig derefter. Da Dødsfaldene ville skee gennem en lang Aarrække, og Fæstene ligeledes udløbe gennem en lang Aarrække, kunne de indrette sig saaledes i pecuniær Henseende, at de til enhver Tid ville kunne have Midler til Naadighed til at købe Fæstjord. Det er en stor Fordeel for dem istedetfor, hvis Fæstegodsset paa engang skulde bringes til at gaae over til Selveiendom. Denne Lov indfører ogsaa — saavidt jeg kan forstaae, men maaskee den ærede Forslagsstiller kan oplyse, at det ikke er ganske rigtig forstaaet, hvilket skal være mig kjært — en Besparelse for Godseieren, idet det befrier ham fra at udrede $\frac{1}{3}$ af, hvad der maatte fordres til at sætte en Fæstegaard i hortsæftelig Stand i Henhold til den bestaaende Lov. Deri troer jeg ikke, at jeg tager fejl; imidlertid skal jeg lade det staae hen. Ved § 8 er Jorddrotten sat istand til ved privat Overenskomst med den til enhver Tid værende Fæster at kunne faae sig Gaarden overdragen som en Selveiergaard. Dette er ogsaa en hyderligere Rettelse for Jorddrotten til at erhverve og sammenkjøbe Fæstegods. Der er ikke engang det Gode bevirket, som kunde ligge i en Auction, idet Trediemand da ogsaa kunde træde til og bevirke en større Sum udbetalt til Fæsterens Efterladte. Nu vil man maaskee sige: det maae vi lade dem om, men det siger jeg ikke, thi det er i Statens Interesse, at Fæstefamiliernes Efterladte ikke gaae fra Gaardene paa den Maade, at de i Tidens Længde blive til Byrde for Samsundet eller

farlige Elementer i Samsundet. I § 27 er der givet Jorddrotten, som vil fremlægge en antagelig og taalelig billig Salgsplan, Det til at kunne unddrage sig Loven. Det er jo ogsaa en gunstigt Stilling at sætte Folk i, naar det overhovedet er antaget at være et statsvigtigt Diemed, der skal opnaaes ved en Lov, at man saa kan stille det hen til en Mand, om han selv vil benytte Loven eller vil unddrage sig derfra ved at opstille Vilkaar, som han dog ikke stiller anderledes, end at han vil staae sig vel ved at opnaae Salg paa disse Vilkaar. — Eftersom denne Lov nu er bleven ved de forskellige Afstemninger, er den af en saadan Bestaafenhed, at jeg ikke antager, at der paa dette Grundlag kan erholdes en for Staten og for Fæsterne heldig Afsløsning, og jeg kan derfor ikke stemme for den. Paa den anden Side har jeg ved Lovens 1ste Behandling udtalt, at jeg ikke vilde forsøge paa at lægge den ærede Forslagsstiller nogen Hindring i veien, idet jeg vilde stille mine Forslag til Forbedring, men dersom Thinget forkastede disse, vilde holde mig neutral og afvente det Tidspunkt, som maaskee senere kunde komme — navnlig, hvis vi skulde være i det Tilfælde at beholde den nuværende Regjering i længere Tid —, at man vendte tilbage til det Lovforslag, som nærværende Thing saa ofte har vedtaget. Jeg vilde af denne Grund ikke stemme imod Loven paa det nærværende Standpunkt. Førend jeg imidlertid kunde indtage denne Stilling, var det min Pligt at stille Forslag til Forbedring af Loven i den Retning, hvori jeg troede, at man burde gaae, og dette har jeg ogsaa forsøgt paa ethvert Trin. Jeg beklager, at vi mellem anden og tredie Behandling ikke fik Leilighed til at samarbejde i Udvalget angaaende de Forslag, som kom frem til tredie Behandling, og jeg gjør denne Bemærkning nu, fordi den ærede Formand igaar foreslog Afslutning, før jeg fik Leilighed til at svare paa nogle Anfør, som i saa Henseende vare gjorte imod mig. Jeg skal altsaa sige, at det ikke er sagt, at jeg ved tredie Behandling vilde være kommen frem med de Forslag, som jeg gjorde, eller at de vilde være come frem i den Form, hvori de kom, dersom Udvalgets Fleertal havde villet skænke nogen